

Toimintakertomus Tilinpäätös Tilintarkastus- kertomus

KPMG Oy Ab
2018–2019

KPMG.fi

Sisällys

3 Toimintakertomus

9 Tilinpäätös

- 9 Konsernin tuloslaskelma
- 10 Konsernin tase
- 11 Konsernin rahoituslaskelma
- 12 Emoyhtiön tuloslaskelma
- 13 Emoyhtiön tase
- 14 Emoyhtiön rahoituslaskelma
- 15 Tilinpäätöksen liitetiedot

24 Tilintarkastuskertomus

Toimintakertomus

tilikaudelta 1.10.2018–30.9.2019

Toimintaympäristö ja toiminta tilikaudella.

Tilikausi oli konsernin 93. toimintavuosi. Konsernin ydinpalvelut tilikaudella koostuivat edellisten vuosien tapaan tilintarkastus- ja varmennus-, vero- ja laki- sekä neuvontapalveluista. Asiantuntijamme palvelevat asiakkaitamme näillä osaamisalueilla sekä paikallisesti että kansainvälisesti yhteistyössä kattavan maailmanlaajuisen KPMG-verkoston kanssa. KPMG:n palveluksessa on yli 219 000 asiantuntijaa 147 maassa ympäri maailmaa.

Suomen talouden kasvu tuki tilikaudella edelleen asiantuntijapalveluiden kysyntää, ja se näkyi myös henkilöstön vaihtuvuudessa.

Tilintarkastuksen kilpailutukset niin listayhtiöiden kuin muidenkin yhtiöiden ja organisaatioiden osalta jatkuivat edellisten vuosien tapaan vilkkaana. Menestyimme kilpailutuksissa hyvin ja vahvistimme markkinajohtajuuttamme Suomen Top 100 -yhtiöiden tarkastuksessa. Liiketoiminta kasvoi erityisen voimakkaasti perheyhtiökentässä. Kokonaisuutena tilintarkastus- ja varmennuspalvelumme jatkoivat kannattavaa kasvuaan ja päättynyt tilikausi oli historian paras. Tilikauden aikana lisäsimme investointeja erityisesti data-analytiikkaan, työvälinekehitykseen sekä palvelukeskuksiin, mikä tehostaa palveluprosessiamme, edistää laatuaamme ja ennen kaikkea vastaa asiakkaiden odotuksiin nykyaikaisesta, tehokkaasta sekä lisäar-

voa tuottavasta tilintarkastuksesta. Lisäksi panostimme vahvasti työn sisällön kehittämiseen, johtamiseen ja henkilöstön viihtyvyyteen. Toteutimme tilikauden aikana yrityskaupan ostamalla PWC Julkistarkastuksen koko osakekannan. Kauppa vahvistaa entisestään asemaamme julkishallinnon varmennuspalvelujen toimittajana.

sen vuoden tapaan. Strategiakonsultointi sekä riskienhallinnan palvelut kasvoivat myös merkittävästi. Investoimme voimakkaasti digitaaliseen transformatioon liittyviin palveluihin perustamalla erillisen Lighthouse-tiimin, johon keskitimme data-analytiikan, tekoälyn ja ohjelmistokehityksen osaajia. Tämä tiimi

219 000 asiantuntijaa 147 maassa

Vero- ja lakipalveluiden liikevaihdon kasvu jatkui tilikaudella vahvana. Investoimme tilikaudella voimakkaasti veroteknologiaan, merkittävien globaalien toimeksiantojen haltuunottoon sekä perustimme vero- ja lakipalvelujen keskitetyn palvelukeskuksen Viroon. Nämä tilikauden aikana toteutetut panostukset tulevat merkittävästi tukemaan liikevaihottomme kasvua sekä parantamaan tehokkuuttamme tulevana tilikausina. Tilikauden aikana uudistimme myös vero- ja lakipalveluiden visiota, joka ohjaa vahvasti toimintaamme jatkossa.

Neuvontapalveluissa yritysjärjestelypalveluiden kasvu jatkui vahvana edelli-

tukee aktiivisesti sekä asiakkaidemme että myös omaa digitaalista transformatiotamme.

Toimialakohtaisessa tarkastelussa liikevaihto kasvoi kaikilla toimialoilla. Kasvu oli voimakkainta rahoitustoimialalla sekä teollisuudessa. Maantieteellisesti tarkasteltuna kasvu jakaantui tasaisesti eri toiminta-alueillemme.

Jatkoimme myös vahvaa keskittymistä asiakkuuksiimme investoimalla strategiseen account management -ohjelmaan (SAM) ja sitä kautta asiakkaidemme toiminnan, toimintaympäristön ja tavoitteiden parempaan tuntemiseen, proaktiivisuuteen sekä ennakoivaan konsultointiin.

Konsernin liikevaihto

160,5 milj. euroa
+ 8,1 %

Tilintarkastus ja varmennuspalvelut

+ 9,2 %

Vero- ja lakipalvelut

+ 8,7 %

Neuvontapalvelut

+ 6,2 %

Konsernin liikevoitto

9,8 milj. euroa
+ 6,1 %

liikevaihdosta (edellisellä tilikaudella oli 8,6 %)

Investoinnit

Konsernin nettoinvestoinnit olivat tilikaudella 3 milj. euroa ja likviditeettitilanne säilyi hyvänä.

Liikevaihto, tuloskehitys ja investoinnit

Konsernin liikevaihto, 160,5 milj. euroa, kasvoi 8,1 % edellisestä tilikaudesta. Tilintarkastus ja varmennuspalveluidemme liikevaihto kasvoi 9,2 %, vero- ja lakipalveluidemme 8,7 % ja neuvontapalveluidemme 6,2 %. Konsernin liikevoitto oli 9,8 milj. euroa eli 6,1 % liikevaihdosta, kun se edellisellä tilikaudella oli 8,6 %.

Sijoitetun pääoman tuotto laski edellisestä vuodesta. Konsernin nettoinvestoinnit olivat tilikaudella 3 milj. euroa ja likviditeettitilanne säilyi hyvänä.

Konsernirakenne

KPMG Oy Ab toimii emoyhtiönä konsernissa, johon kuuluvat liiketoimintaa harjoittavat KPMG Global Strategy Group Finland Oy Ab, KPMG Julkistarkastus Oy, KPMG IT Sertifiointi Oy, Trusteq Oy, KPMG Baltics OÜ, KPMG Raamatupidämisteenused OÜ, Advokaadibüroo KPMG Law OÜ sekä eräät liiketoimintaa harjoittamattomat yhtiöt.

KPMG Julkishallinnon palvelut Oy:n sulautuminen emoyhtiöön on toteutunut tilikauden aikana. KPMG Oy Ab hankki kesäkuussa 2019 PWC Julkistarkastus Oy:n koko osakekannan. Hankinnan yhteydessä yhtiön nimi muutettiin KPMG Julkistarkastus Oy:ksi.

Konsernin avainluvut

	Tilikausi 2018–2019	Tilikausi 2017–2018	Tilikausi 2016–2017
Liikevaihto milj. €	160,5	148,5	126,3
-muutos%	8,1 %	17,6 %	5,2 %
Liikevoitto milj. €	9,8	12,8	9,5
-%:a liikevaihdosta	6,1 %	8,6 %	7,6 %
Sijoitetun pääoman tuotto-%	42,1 %	53,9 %	41,1 %
Omavaraisuusaste	33,1 %	36,0 %	37,3 %

Henkilölukumäärä tilikauden lopussa palvelualueittain

Palvelualue	30.9.2019	30.9.2018	30.9.2017
Tilintarkastus- ja varmennuspalvelut	38,9 %	41,8 %	42,6 %
Vero- ja lakipalvelut	23,6 %	23,4 %	21,9 %
Neuvontapalvelut	25,6 %	23,2 %	25,2 %
Tukipalvelut	11,9 %	11,6 %	10,3 %

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida toimintaan liittyvät merkittävimmät riskit, rajoittaa ne yhteisesti hyväksytyille tasolle sekä valvoa riskienhallinnan toteutumista. KPMG:n globaali organisaatio on määritellyt maailmanlaajuisesti noudatettavat riskienhallinnan periaatteet. Näillä hallitaan mm. asiakastoimeksiantoihin, riippumattomuuteen, tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä riskejä sekä määritellään parhaita toimintatapoja.

Hallitus vahvistaa konsernin riskienhallinnan periaatteet ja sisällön sekä seuraa näiden toteutumista. Olennaisimmat liiketoiminnan riskimme liittyvät kasvutavoitteiden saavuttamiseen sekä mahdolliseen epäonnistumiseen asiakastoimeksiannoissa. Hyvän tilintarkastustavan noudattaminen tilintarkastuksessa sekä laadukas palvelu vero-, laki- ja neuvontapalveluissamme ovat toimintamme ensisijainen lähtökohta.

Ylläpidämme korkeaa laatua kouluttamalla jatkuvasti henkilökuntaamme, rekrytoimalla osaavia henkilöitä sekä valvomalla kattavan riskipolitiikkamme noudattamista.

Konsernilla ei ollut tilikauden päättyessä oikeustapauksia tai riita-asioita, joilla voisi olla oleellinen vaikutus toimintaamme. Yhtiön toimintavastuu on vakuutettu ulkopuolisen vakuutusyhtiön kautta.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstömäärä nousi tilikauden aikana 1 404 henkilöstä 1 552 henkilöön eli 11 % ja keskimäärin tilikaudella oli 1 463 (1 243) henkilöä, joista osa-aikaisia oli 4 %. Henkilöstön keski-ikä tilikauden lopussa oli 36 (35) vuotta. Keskimääräinen työsuhteen pituus tilikauden lopussa oli 5 (5) vuotta. Tilikauden lopun henkilöstöstä 55 % (55 %) oli naisia ja 45 % (45 %) miehiä. Lähtövaihtuvuus oli edellisvuoden tapaan 13 prosenttia.

Hyvinvointi

Tavoitteenamme on työkyvyn ja hyvinvoinnin lisääntyminen yksilö-, ryhmä- ja organisaatiotasolla. Ennaltaehkäisemme asiantuntijatyöhön liittyvää kuormitusta ja painotamme ennaltaehkäisevää terveydenhoitoa. Työhyvinvoinnin johtamisen mallilla varmistamme vaikuttavan ja vastuullisen hyvinvoinnin johtamisen toteuttamisen muuttuvassa työelämässä. Lakisääteisen työterveyshuoltomme lisäksi olemme ottaneet koko henkilöstöllemme sairaskuluvakuutuksen sekä vapaaajan tapaturmavakuutuksen. Kokonaisvaltaisen hyvinvointiohjelmamme lisäksi tuemme useita henkilöstön vapaa-ajan kerhoja sekä tarjoamme henkilöstölle mm. liikunta- ja kulttuurietuja. Järjestämme myös työyhteisön kehittämistä tukevia sekä hyvää ilmapiiriä edistäviä tilaisuuksia ja työpajoja.

Osaaminen ja urakehitys

Mahdollistamme KPMG:läisille monipuolisen osaamisen kehittämisen. Kehitämme koulutuksia ja oppimiskursseja, jotka tukevat yksilön, tiimin ja organisaation

kehittymistä. Lähtökohtamme on luoda monipuolisia urapolkuja, jotka rakentuvat yksilön henkilökohtaisille vahuuksille ja motivaatiotekijöille. Kannustamme roolissa kehittymiseen ja haluamme tarjota kasvun paikkoja työssämme - jatkuva oppiminen on arkipäivää.

KPMG:n 70/20/10-viitekehys luo perustan osaamisen kehittämiseksi. Mallin mukaan 70 % oppimisesta tapahtuu työssä, 20 % verkostoissa ja vuorovaikutuksessa ja 10 % perinteisissä koulutuksissa ja valmennuksissa. Koulutuspolkumme sisältävät asiantuntijuutta syventäviä koulutuksia sekä johtajuutta ja yhä parempaa asiakaskokemusta kehittäviä valmennuksia eri muodoissaan.

Tilikaudella 2018–2019 olemme panostaneet erityisesti valmentavien esimiestäitojen ja esimiestyön kehittämiseen. Kehittämisen tueksi kaikki esimiesrooliin kuuluvat ovat vuoden aikana saaneet palautetta 360- ja 180-kyselyillä ja rakentaneet sen pohjalta esimiestyön kehittämisen suunnitelman. Olemme uudistaneet suorituksen johtamisen toimintamallin tukemaan tämän päivän muuttuvaa toimintaympäristöä. Mallin keskiössä on säännölliset tiimiläinen-esimies-keskustelut, suoritusta ja osaamista kehittävien tavoitteiden asettaminen ja päivittäminen sekä palautteen pyytäminen ja antaminen.

Palkitseminen

Palkitsemispolitiikkamme tavoitteena on varmistaa, että palkitsemisemme on oikeudenmukaista ja kilpailukykyistä markkinatasoon verrattuna.

Palkitsemisjärjestelmämme koostuu kuukausipalkasta luontoisetuineen,

vuosittain maksettavasta tulospalkkiosta, erinomaisista suorituksista maksettavasta henkilökohtaisesta bonuksesta, suurimmalle osalle henkilöstöä otetusta eläketurvaa parantavasta kollektiivisesta ryhmäeläkevakuutuksesta sekä erilaisista työnantajan tarjoamista muista eduista.

Tulospalkkiojärjestelmämme piiriin kuuluu suurin osa yhtiön henkilöstöstä. Tulospalkkion määrään vaikuttaa se, miten konserni sekä kukin ryhmä ja yksittäinen henkilö ovat saavuttaneet tavoitteensa. Erinomaisista henkilökohtaisista suorituksista maksettavan bonusjärjestelmän piiriin kuuluu koko henkilöstö.

Konsernin henkilöstömäärä

1 552

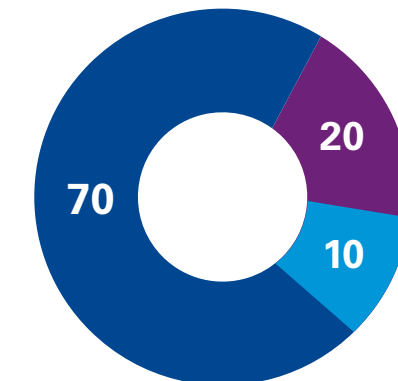
Henkilöstön keski-ikä

36 vuotta

55 % naisia

45 % miehiä

Mallin mukaan 70 % oppimisesta tapahtuu työssä, 20 % verkostoissa ja vuorovaikutuksessa ja 10 % perinteisissä koulutuksissa ja valmennuksissa.

Palkkasimme harjoittelijaa Trainee-ohjelmaamme

Henkilöstöllä on mahdollisuus rahastoida palkkioita henkilöstörahastoon, joka perustettiin vuonna 2017.

Suoriteperusteiset palkat ja palkkiot tilikaudella olivat 82,4 milj. euroa (edellisellä tilikaudella 73,8 milj. euroa).

Yhteiskuntavastuu

Sitoudumme vastuullisuuteen kaikessa toiminnassamme ja toteutamme vastuullisuuttamme tiiviissä vuorovaikutuksessa ympäröivän yhteiskunnan, asiakkaidemme ja muiden sidosryhmiemme kanssa. Osallistumme yhteiskunnalliseen keskusteluun ja olemme mukana monissa toimialan ja yhteiskunnan kehitykseen tähtäävissä hankkeissa ja järjestöissä.

Kuluneella tilikaudella yhteiskuntavastuumme painopisteenä oli elinikäinen oppiminen. Tuimme monin tavoin suomalaisia kasvuyrityksiä sekä nuoria,

jotka ovat siirtymässä opinnoista työelämään. Edistimme pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä mm. KasvuOpenissa ja Maria01:ssä ja autoimme startup-urheilojia yrittäjämäisen toimintamallin kehittämisessä.

KPMG oli perustamassa yhteistyössä Sport Fund Management Oy:n kanssa ensimmäisenä maailmassa private equity -rahastoa nuorten urheilijoiden tukemiseen. Rahaston tavoitteena on kehittää urheilua tasavertaiseksi ammatiksi muiden ammattien rinnalle - houkuttelevaksi vaihtoehdoksi lahjakkaille ja tavoitteellisille nuorille.

Palkkasimme 212 harjoittelijaa Trainee-ohjelmamme sekä Suomen Mentorien Tehdään töitä -kampanjan kautta. Teimme yhteistyötä lukuisten opiskelijajärjestöjen ja korkeakoulujen kuten Aalto-yliopiston, Hankenin ja HaagaHelian kanssa.

Osallistuimme Hanken & SSE Executive Educationin järjestämän Integration Program Business Lead -ohjelmaan, jonka tavoitteena on tukea maahanmuuttajien työllistymistä ja integroitumista suomalaisen yhteiskuntaan.

Järjestimme henkilöstön yhteisen vapaaehtoistyöpäivän, johon osallistui yli 200 vapaaehtoista ympäri Suomea. Osallistuimme myös Keskuspuiston Nuorkauppakamarin järjestämään Joulupuu-keräykseen Helsingissä ja lahjoitimme joulumuistamiseen varatut rahat SOS-Lapsikylälle. Taiteen saralla toimimme Amos Rex -taidemuseon pääyhteistyökumppanina.

Pyrimme vähentämään päästöjämme ja muita ympäristövaikutuksiamme KPMG:n Global Climate Response -ohjelman mukaisesti. Helsingin toimistomme noudattaa lisäksi WWF Green Office -ohjelmaa, jonka puitteissa mm.

keskityimme kierrätyksen tehostamiseen sekä kasvisruoan lisäämiseen kokoustarjoiluissa ja asiakastilaisuuksissa.

Yhtiön hallinto

KPMG Oy Ab:n varsinainen yhtiökokous 19.12.2018 valitsi hallitukseen uudelleen Ari Eskelisen, Mika Laaksosen, Anders Lundinin, Jukka Teikarin ja Tiina Torniaisen. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Esa Kailiala sekä Timo Torkkel. Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi puheenjohtajaksi Esa Kailialan ja varapuheenjohtajaksi Tiina Torniaisen. Hallituksen sihteerinä on toiminut Juha Purovesi.

Toimitusjohtajana on 15.12.2016 alkaen toiminut Kimmo Antonen. Toimitusjohtajan apuna operatiivista toimintaa on johtanut johtoryhmä. Johtoryhmään ovat kuuluneet liiketoimintayksiköiden johtajat, asiakkuuksien johtaja, innovaatiojohtaja, henkilöstöjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja.

Johtoryhmän puheenjohtajana on toiminut toimitusjohtaja Kimmo Antonen. Johtoryhmän jäseninä ovat toimineet Toni Aaltonen; tilintarkastus- ja varmenuspalvelut, Tomas Granvik; asiakkuudet, Antti Lojamo; kehitys ja innovaatiot, Hanna Niemi; henkilöstö, Kalle Nurminen; neuvontapalvelut, Juha Purovesi; talous ja hallinto sekä Juha Sääsikiähti; vero- ja lakipalvelut.

Tilintarkastajana on toiminut KHT Timo Helle ja varatilintarkastajana KHT Nicolina Mickelsson.

Näkymät alkaneelle tilikaudelle

Suomen talouden kasvu jatkuu myös alkaneella tilikaudella. Olemme asettaneet alkaneelle tilikaudelle selkeät kasvutavoitteet kaikkien palveluidemme ja toimialojen osalta. Uskomme, että saavutamme tavoitteemme sekä säilytämme suhteellisen kannattavuustasomme.

Johtoryhmä

Kimmo Antonen
toimitusjohtaja, Partner,
KTM, KHT

Toni Aaltonen
Head of Audit & Assurance,
Partner, KTM, KHT

Tomas Granvik
Head of Clients & Markets,
Partner, VTM

Hanna Niemi
People, Performance &
Culture Lead, KTM

Kalle Nurminen
Head of Advisory, Partner,
KTM

Juha Sääsikiähti
Head of Tax & Legal,
Partner, KTM

Juha Purovesi
COO, Partner, KTM

Hallitus

Esa Kailiala
puheenjohtaja, Partner,
KTM, KHT

Mika Laaksosen
Head of Technology Advisory,
Partner, DI

Jukka Teikari
Head of Deal Advisory,
Partner, KTM

Ari Eskelinen
Partner, KTM, KHT

Anders Lundin
Partner, KTM, KHT

Timo Torkkel
Partner, KTT

Tiina Torniaisen
varapuheenjohtaja,
Risk Management Partner,
KTM, KHT, CIA

Konsernin tuloslaskelma / T€

Omat osakkeet

Yhtiöllä on 13 704 A-sarjan osaketta ja 1 B-sarjan osake. B-sarjan osakkeella ei ole oikeutta osinkoon.

Yhtiön 13 704 A-sarjan osakkeesta 1 089 kappaletta oli tilikauden lopussa yhtiön hallussa vastaten 7,9 % kaikista osakkeista ja 4,0 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Perustuen yhtiökokouksessa 19.12.2018 saatuun antivaltuutukseen hallitus päätti 17.1.2019 suunnatusta osakeannista, jossa tarjottiin merkittäväksi 410 kpl uusia A-sarjan osakkeita yhteishinnaltaan 421 480 euroa. Osakkeet merkittiin 31.1.2019. Oikeus merkitä osakkeita oli yhtiön palveluksessa olevilla henkilöillä. Osakeannin suuntaaminen liittyi henkilöiden sitouttamiseen yhtiöön.

Yhtiö lunasti tilikaudella yhteensä 350 osaketta yhteishinnaltaan 490 728 euroa.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma tilinpäätöksessä on 18 127 791,35 euroa, josta tilikauden voitto on 8 567 890,71 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle jakokelpoisten varojen käyttämistä seuraavasti:

Osinkona jaetaan 503 euroa	6.345.345,00 euroa
12 615 osakkeelle eli yhteensä	
Jakokelpoiseen omaan pääomaan jätetään	11.782.446,35 euroa
	18.127.791,35 euroa

	Liitetieto	1.10.2018–30.9.2019	%	1.10.2017–30.9.2018	%
Liikevaihto	1.1	160 537	100,0 %	148 526	100,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot		845	0,5 %	217	0,1 %
Ulkopuoliset palvelut		18 287		17 978	
Henkilöstökulut	1.2	102 120		91 641	
Poistot ja arvonalentumiset	1.3	2 569		2 120	
Liiketoiminnan muut kulut		28 594		24 253	
		151 569	94,4 %	135 992	91,6 %
Liikevoitto		9 813	6,1 %	12 751	8,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1.4	-61	0,0 %	9	0,0 %
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		9 752	6,1 %	12 760	8,6 %
Tuloverot		-2 171		-2 637	
Vähemmistön osuus		-72		-233	
Tilikauden voitto		7 509	4,7 %	9 890	6,7 %

Konsernin tase / T€

	Liitetieto	30.9.2019	%	30.9.2018	%
Vastaavaa					
Pysyvät vastaavat	2.1				
Aineettomat hyödykkeet					
Tuotekehitysmenot		3 198		2 401	
Aineettomat oikeudet		1 018		791	
Liikearvot		4 998		5 458	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		9 214		8 650	
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto		1 709		2 002	
Muut aineelliset hyödykkeet		1 381		1 444	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		3 090		3 446	
Sijoitukset		384		384	
Pysyvät vastaavat yhteensä		12 687	20,4 %	12 480	19,3 %
Vaihtuvat vastaavat					
Lyhytaikaiset saamiset	2.2	44 171		41 979	
Rahat ja pankkisaamiset		5 345		10 109	
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		49 516	79,6 %	52 088	80,7 %
Vastaavaa yhteensä		62 203	100,0 %	64 568	100,0 %
Vastattavaa					
Oma pääoma					
Osaakepääoma	2.3	2 792		2 792	
Ylikurssirahasto		32		32	
Muut rahastot					
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1 084		1 084	
Edellisten tilikausien voitto		8 933		8 993	
Tilikauden voitto		7 509		9 890	
Oma pääoma yhteensä		20 351	32,7 %	22 791	35,3 %
Vähemmistöosuus		136	0,2 %	234	0,4 %
Vieras pääoma					
Laskennallinen verovelka	2.5	226		180	
Pitkäaikainen vieras pääoma	2.6	554		1 533	
Lyhytaikainen vieras pääoma	2.7	40 936		39 830	
Vieras pääoma yhteensä		41 716	67,1 %	41 543	64,3 %
Vastattavaa yhteensä		62 203	100,0 %	64 568	100,0 %

Konsernin rahoituslaskelma / T€

	Liitetieto	1.10.2018–30.9.2019	1.10.2017–30.9.2018
Liiketoiminnan rahavirta			
Liikevoitto		9 813	12 751
Oikaisut liikevoittoon	4.1	2 485	2 076
Käyttöpääoman muutos	4.2	72	5 304
Maksetut korot		-66	-80
Saadut korot		5	5
Saadut osingot		0	77
Maksetut verot		-3 167	-2 222
Liiketoiminnan rahavirta		9 143	17 911
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-2 540	-2 988
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		121	137
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin		-95	-592
Investointien rahavirta		-2 514	-3 443
Rahoituksen rahavirta			
Omien osakkeiden hankinta		-491	0
Omien osakkeiden myynti		421	357
Pitkäaikaisen lainojen nostot ja takaisinmaksut		-897	-990
Maksetut osingot		-10 050	-7 507
Leasingvelkojen vähennykset		-377	-373
Rahoituksen rahavirta		-11 393	-8 512
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 1.10.		10 109	4 152
Rahavarat 30.9.		5 345	10 109

Emoyhtiön tuloslaskelma / T€

	Liitetieto	1.10.2018–30.9.2019	%	1.10.2017–30.9.2018	%
Liikevaihto	1.1	150 445	100,0 %	139 154	100,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2	1 218	0,8 %	199	0,1 %
Ulkopuoliset palvelut		23 699		24 446	
Henkilöstökulut	1.3	91 082		79 524	
Poistot ja arvonalentumiset	1.4	1 716		1 303	
Liiketoiminnan muut kulut		24 376		21 124	
		140 873	93,6 %	126 397	90,8 %
Liikevoitto		10 790	7,2 %	12 956	9,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1.5	-64	0,0 %	260	0,2 %
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		10 726	7,1 %	13 216	9,5 %
Tilinpäätössiirrot	1.6	-162		-387	
Tuloverot		-1 996		-2 473	
Tilikauden voitto		8 568	5,7 %	10 356	7,4 %

Emoyhtiön tase / T€

	Liitetieto	30.9.2019	%	30.9.2018	%
Vastaavaa					
Pysyvät vastaavat	2.1				
Aineettomat hyödykkeet					
Tuotekehitysmenot		3 025		2 171	
Aineettomat oikeudet		981		744	
Liikearvo		381		422	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		4 387		3 337	
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto		1 485		1 827	
Muut aineelliset hyödykkeet		1 381		1 444	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		2 866		3 271	
Sijoitukset					
Osuudet saman konsernin yrityksissä		12 590		11 390	
Muut sijoitukset		384		384	
Sijoitukset yhteensä		12 974		11 774	
Pysyvät vastaavat yhteensä		20 227	31,9 %	18 382	28,9 %
Vaihtuvat vastaavat					
Lyhytaikaiset saamiset	2.2	40 532		38 471	
Rahat ja pankkisaamiset		2 602		6 811	
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		43 134	68,1 %	45 282	71,1 %
Vastaavaa yhteensä		63 361	100,0 %	63 664	100,0 %
Vastattavaa					
Oma pääoma	2.3				
Osakepääoma		2 792		2 792	
Ylikurssirahasto		31		31	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1 084		1 084	
Edellisten tilikausien voitto		11 501		11 095	
Tilikauden voitto		8 568		10 356	
Oma pääoma yhteensä		23 976	37,8 %	25 358	39,8 %
Tilinpäätössiirtojen kertymä	2.4	1 468	2,3 %	1 306	2,1 %
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen vieras pääoma	2.6	400		744	
Lyhytaikainen vieras pääoma	2.7	37 517		36 256	
Vieras pääoma yhteensä		37 917	59,9 %	37 000	58,1 %
Vastattavaa yhteensä		63 361	100,0 %	63 664	100,0 %

Emoyhtiön rahoituslaskelma / T€

	Liitetieto	1.10.2018–30.9.2019	1.10.2017–30.9.2018
Liiketoiminnan rahavirta			
Liikevoitto		10 790	12 956
Oikaisut liikevoittoon	4.1	1 246	1 258
Käyttöpääoman muutos	4.2	747	5 944
Maksetut korot		-59	-64
Saadut korot		5	5
Saadut osingot		0	317
Maksetut verot		-3 053	-2 140
Liiketoiminnan rahavirta		9 676	18 276
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-2 447	-2 772
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		121	109
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin		-1 034	-2 678
Investointien rahavirta		-3 360	-5 341
Rahoituksen rahavirta			
Omien osakkeiden hankinta		-491	0
Omien osakkeiden myynti		422	357
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut		-200	-600
Maksetut osingot		-9 881	-7 433
Leasingvelkojen vähennykset		-377	-373
Rahoituksen rahavirta		-10 527	-8 049
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 1.10.		6 812	1 925
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n fuusiossa saadut rahavarat		1	0
Rahavarat 30.9.		2 602	6 811

Tilinpäätöksen 30.9.2019 liitetiedot

Tilinpäätöksen esittämistapa ja laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädäntöä sekä muita Suomessa voimassa olevia säännöksiä ja tilinpäätöskäytäntöjä noudattaen.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki konserniyhtiöt. KPMG Baltics OÜ, KPMG Raamatupidamisteenused OÜ ja Advokaadibüroo KPMG Law OÜ on yhdistetty tytäryhtiönä osakassopimuksen perusteella.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaan. Keskinäinen osakkeenomistus ja konsernin sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta ja esitetty omana eränään.

Vähemmistöosuudet on laskettu osakassopimusten säännösten mukaisesti.

Konsernissa on erillisyhtiöiden taseisiin sisältyvä poistoero jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tuloutusperiaatteet

Tuotot palveluista kirjataan sen tilikauden aikana, jona palvelu on suoritettu. Onnistumispalkkiot kirjataan, kun oikeus saamiseen on syntynyt.

Pysyvät vastaavat

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömään hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Sijoitukset esitetään hankintamenuon suuruusena. Sijoitusten arvoa alennetaan tarvittaessa käypää arvoa vastaavaksi.

Suunnitelman mukaiset poistot laskeaan tasapoistoina pysyvien vastaavien taloudellisen pitoajan perusteella.

Liikearvojen taloudellinen vaikutusaika on arvioitu 10 vuodeksi hankittujen liiketoimintojen synergioiden pitkäaikaisuuden vuoksi.

Digitaalisuushankkeisiin liittyvien tuotekehitysmenujen poistoaikaa lyhennettiin tilikauden alusta viidestä kolmeen vuoteen.

Helsingin toimitalon pitkävaikutteisten menujen poistoaika on 15 vuotta.

Vaihtuvat vastaavat

Vaihtuvat vastaavat on arvostettu nimelisarvoon tai sitä alempana todennäköiseen tilinpäätöspäivän arvoon. Rahat ja pankkisaamiset sisältävät pankkitileillä olevat varat ja lyhytaikaiset, nopeasti rahaksi muutettavissa olevat likvidit sijoitukset.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Tuotekehitysmenu	3–5 vuotta
Liikearvo	10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5–15 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta

1. Tuloslaskelman liitetiedot

1.1 Liikevaihdon jakauma palvelualueittain	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Audit & Assurance	61 189	56 010	57 013	51 014
Tax & Legal	46 609	42 877	44 104	41 460
Advisory	52 739	49 640	49 327	46 679
Yhteensä	160 537	148 526	150 445	139 154

1.2 Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot sisältävät mm. KPMG-verkostolta edelleenveloitettuja kulukorvauksia.

1.3 Henkilöstökulut	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Palkat ja palkkiot	82 425	73 770	73 884	64 172
Eläkekulut	15 190	14 088	14 287	12 891
Muut henkilöstökulut	4 504	3 782	2 910	2 462
Yhteensä	102 120	91 641	91 082	79 525

Konsernin henkilöstön lakisääteinen eläketurva on vakuutettu. Konsernin ja emoyhtiön eläkekuluihin sisältyy osalle henkilöstöä otetun vapaaehtoisen ryhmäeläkevakuutuksen kulut.

Toimitusjohtajan palkat ja hallituksen jäsenten palkkiot	Konserni 18/19	Konserni 17/18
Palkat ja palkkiot	388	514

Emoyhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten eläkesitoumukset

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja kuuluvat ryhmään, jolle yhtiö on ottanut vapaaehtoisen ryhmäeläkevakuutuksen.

Tilintarkastajan palkkiot	Konserni 18/19	Konserni 17/18
Tilintarkastuspalkkiot	25	18

Henkilöstö keskimäärin	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Audit & Assurance	555	498	471	391
Tax & Legal	349	284	308	251
Advisory	384	318	305	253
Shared services	175	143	148	125
Yhteensä	1 463	1 243	1 232	1 020

1.4 Poistot ja arvonalentumiset	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	213	133	204	133
Tuotekehitysmenot	915	510	857	432
Koneet ja kalusto	478	542	434	532
Muut aineelliset hyödykkeet	158	149	158	149
Liikearvot	804	786	62	57
Yhteensä	2 569	2 120	1 716	1 303

1.5 Rahoitustuotot ja -kulut	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista				
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	0	240
Muilta	0	77	0	77
Osinkotuotot yhteensä	0	77	0	317

Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	3	0
Muilta	5	5	5	5
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	5	5	8	5

Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-	-	-8	0
Muille	-66	-73	-64	-62
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	-66	-73	-72	-62

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-61	10	-64	260
--	------------	-----------	------------	------------

1.6 Tilinpäätössiirrot	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-	-	-162	-387
Tilinpäätössiirrot yhteensä			-162	-387

2. Taseen liitetiedot

2.1 Pysyvät vastaavat

Konserni	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Tuotekehitysmenot	Konserni-liikearvo	Liikearvo
Hankintameno 1.10.2018	2 639	2 979	10 639	1 796
Lisäykset	440	1 711	323	21
Vähennykset	-6	0	0	0
Hankintameno 30.9.2019	3 073	4 690	10 962	1 816
Kertyneet poistot 1.10.2018	-1 847	-577	-5 603	-1 374
Vähennysten kertyneet poistot	6	0	0	0
Tilikauden poisto	-213	-915	-742	-62
Kertyneet poistot 30.9.2019	-2 054	-1 492	-6 345	-1 436
Kirjanpitoarvo 30.9.2019	1 018	3 198	4 617	381
Kirjanpitoarvo 30.9.2018	791	2 401	5 036	422

Konserni	Aineelliset hyödykkeet		
	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset yhteensä
Hankintameno 1.10.2018	5 316	2 209	7 525
Lisäykset	223	95	318
Vähennykset	-299	0	-299
Hankintameno 30.9.2019	5 240	2 303	7 543
Kertyneet poistot 1.10.2018	-3 315	-764	-4 079
Vähennysten kertyneet poistot	262	0	262
Tilikauden poisto	-478	-158	-636
Kertyneet poistot 30.9.2019	-3 531	-922	-4 454
Kirjanpitoarvo 30.9.2019	1 709	1 381	3 090
Kirjanpitoarvo 30.9.2018	2 001	1 444	3 446

Sijoitukset	Muut osakkeet ja osuudet
Hankintameno 1.10.2018	384
Hankintameno 30.9.2019	384
Kirjanpitoarvo 30.9.2019	384
Kirjanpitoarvo 30.9.2018	384

Emoyhtiö	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Tuotekehitysmenot	Liikearvo	Aineettomat yhteensä
Hankintameno 1.10.2018	2 586	2 606	1 796	6 988
Lisäykset	440	1 711	21	2 172
Vähennykset	0	0	0	0
Hankintameno 30.9.2019	3 026	4 318	1 816	9 160
Kertyneet poistot 1.10.2018	-1 841	-436	-1 374	-3 651
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	0	0
Tilikauden poisto	-204	-857	-62	-1 123
Kertyneet poistot 30.9.2019	-2 045	-1 293	-1 436	-4 774
Kirjanpitoarvo 30.9.2019	981	3 025	381	4 386
Kirjanpitoarvo 30.9.2018	744	2 171	422	3 337

	Aineelliset hyödykkeet		
	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset yhteensä
Hankintameno 1.10.2018	5 132	2 196	7 328
Lisäykset	130	95	225
Vähennykset	-299	0	-299
Hankintameno 30.9.2019	4 963	2 291	7 253
Kertyneet poistot 1.10.2018	-3 305	-751	-4 057
Vähennysten kertyneet poistot	262	0	262
Tilikauden poisto	-434	-158	-593
Kertyneet poistot 30.9.2019	-3 478	-910	-4 387
Kirjanpitoarvo 30.9.2019	1 485	1 381	2 866
Kirjanpitoarvo 30.9.2018	1 827	1 444	3 272

Sijoitukset	Osakkeet konserniyritykset	Muut osakkeet ja osuudet	Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.10.2018	11 390	384	11 773
Lisäykset	1 209	0	1 209
Vähennykset	-8	0	-8
Hankintameno 30.9.2019	12 591	384	12 974
Kirjanpitoarvo 30.9.2019	12 591	384	12 974
Kirjanpitoarvo 30.9.2018	11 390	384	11 773

Muut osakkeet ja osuudet: Kytjä Golf Oy 1 osake, Golfsarvik 1 osake ja KPMG Global Services Hungary Ktf., omistusosuus 6,24%.

Konserniyritykset	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus-%	Emoyhtiön omistusosuus-%
KPMG Alandia Ab	Maarianhamina	100,00 %	100,00 %
KPMG Global Strategy Group Finland Oy Ab	Helsinki	85,05 %	85,05 %
KPMG IT Sertifiointi Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Oy Wideri Ab	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Trusteq Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Widenius, Sederholm & Someri Oy Ab	Helsinki	100,00 %	100,00 %
KPMG Julkistarkastus Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
KPMG Baltics OÜ	Tallinna	20,00 %	20,00 %
KPMG Raamatupidamisteenused OÜ	Tallinna	20,00 %	0,00 %
Advokaadibüroo KPMG Law OÜ	Tallinna	0,00 %	0,00 %

KPMG Julkishallinnon palvelut Oy:n sulautuminen emoyhtiöön on toteutunut tilikauden aikana. Emoyhtiöön sulautuneella KPMG Julkishallinnon palvelut Oy:llä olleen Etelä-Afrikan sivuliikkeen purkuprosessi on käynnissä.

2.2 Lyhytaikaiset saamiset	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Myyntisaamiset	25 972	30 702	23 279	27 763
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä				
Myyntisaamiset	-	-	17	0
Siirtosaamiset	-	-	449	1 153
Yhteensä			465	1 153
Siirtosaamiset	18 199	11 277	16 787	9 554
Yhteensä	18 199	11 277	16 787	9 554
Saamiset yhteensä	44 171	41 979	40 532	38 471

Siirtosaamisten erittely	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Myyntituottojen jaksotus	15 237	8 900	14 130	7 569
Henkilösivukulujen jaksotus	110	652	100	576
Muut siirtosaamiset	2 852	1 725	2 558	1 410
Siirtosaamiset yhteensä	18 199	11 277	16 787	9 554

2.3 Oma pääoma	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Osakepääoma 1.10.	2 792	2 792	2 792	2 792
Osakepääoma 30.9.	2 792	2 792	2 792	2 792
Ylikurssirahasto 1.10.	32	32	31	31
Ylikurssirahasto 30.9.	32	32	31	31
Sidottu oma pääoma yhteensä 30.9.	2 824	2 824	2 823	2 823
Muut rahastot				
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.10.	1 084	1 084	1 084	1 084
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 30.9.	1 084	1 084	1 084	1 084
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.10.	18 883	16 069	21 451	18 170
Omien osakkeiden lunastus	-491	0	-491	0
Omien osakkeiden myynti	421	357	421	357
Osingonjako	-9 881	-7 433	-9 881	-7 433
Voitto edellisiltä tilikausilta 30.9.	8 933	8 993	11 501	11 095
Tilikauden voitto	7 509	9 890	8 568	10 356
Vapaa oma pääoma yhteensä 30.9.	17 527	19 967	21 153	22 535
Oma pääoma yhteensä	20 351	22 792	23 975	25 358
Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan merkitty osuus	1 175	1 045		
Laskelma jakokelpoisen vapaan oman pääoman määrästä 30.9.				
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto			1 084	1 084
Voitto edellisiltä tilikausilta			11 501	11 095
Tilikauden voitto			8 568	10 356
Vapaa oma pääoma yhteensä			21 153	22 535
Aktivoidut tuotekehitysmenot			-3 025	-2 171
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma			18 128	20 364

2.4 Tilinpäätössiirtojen kertymä

Emoyhtiön tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

2.5 Laskennallinen verovelka	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Jaksotuserosta aiheutuva verosaatava	68	81	68	81
Poistoerosta aiheutuva verovelka	-294	-261	-294	-261
Laskennallinen verovelka yhteensä	-226	-180	-226	-180

Laskennallinen verovelka on esitetty vain konsernin taseessa.

2.6 Pitkäaikainen vieras pääoma	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Lainat rahoituslaitoksilta	0	768	0	744
Muut pitkäaikaiset velat	554	764	400	0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	554	1 533	400	744

2.7 Lyhytaikainen vieras pääoma	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Ostovelat	4 428	4 894	3 538	3 797
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille				
Ostovelat	-	-	54	0
Muut lyhytaikaiset velat	-	-	36	36
Siirtovelat	-	-	311	1 471
Yhteensä			401	1 507

Lainat rahoituslaitoksilta	768	1 029	744	976
Muut lyhytaikaiset velat	10 589	8 858	9 427	7 868
Siirtovelat	25 151	25 050	23 407	22 107
Yhteensä	36 508	34 937	33 578	30 952

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	40 936	39 830	37 517	36 256
---	---------------	---------------	---------------	---------------

Siirtovelkojen erittely	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Henkilöstökulut	20 524	19 436	18 916	17 650
Saadut ennakot	355	568	313	481
Muut siirtovelat	4 272	5 045	4 178	3 977
Siirtovelat yhteensä	25 151	25 050	23 407	22 107

Konsernin ja emoyhtiön 30.9.2019 taseen muihin siirtovelkoihin sisältyy mm. alihankintapalkkioiden ja tuloverojen jaksotuksia noin 1,1 miljoonaa euroa. Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike on myöntänyt KPMG Oy Ab:lle 10 miljoonan euron shekkililimiitin. Limiittä ei ollut käytössä tilinpäätöshetkellä.

3 Vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt

3.1 Annetut vakuudet	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Vuokravakuudet, pankkitalletukset	58	41	57	41
Pitkäaikaisen lainan vakuus, irtaimisto	652	800	652	800
Yhteensä	710	841	710	841

3.2 Leasingvastuut sisältäen arvonalisäveron	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Alkavalla tilikaudella erääntyvät	1 106	968	1 089	968
Myöhemmillä tilikausilla erääntyvät	1 442	1 509	1 426	1 509
Yhteensä	2 548	2 477	2 516	2 477

3.3 Muut vastuut	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
3.3.1 Hallussa olevat asiakasvarat	2 663	3	2 663	3

3.3.2 Yleispanntaus

KPMG Oy Ab on pantannut Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliikkeelle yleisvakuutena Konsernitiliosopimuksen perusteella syntyvät saamiset.

3.3.3 Toimitilojen vuokrasopimusvastuut

Emoyhtiön Helsingin toimitalon pitkäaikainen vuokrasopimus on voimassa 31.1.2039 saakka.

Konsernin pitkäaikaiset vuokrasopimukset sisältäen arvonalisäveron:	Vuokrasopimuksen päättymisvuosi	Vuosivuokra
	2020	58
	2021	187
	2023	105
	2024	240
	2039	6 318

4. Rahoituslaskelman liitetiedot

4.1 Oikaisut liikevoittoon	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Poistot ja arvonalentumiset	2 569	2 120	1 716	1 303
Pysyvien vastaavien myyntivoitot/tappiot	-84	-44	-84	-44
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	0	0	-386	0
Oikaisut yhteensä	2 485	2 076	1 246	1 258

4.2 Käyttöpääoman muutos	Konserni 18/19	Konserni 17/18	Emoyhtiö 18/19	Emoyhtiö 17/18
Lyhytaik. saamisten lisäys(-)/vähennys(+)	-1 323	-103	-319	22
Lyhytaik. velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	1 395	5 407	1 066	5 922
Käyttöpääoman muutos yhteensä	72	5 304	747	5 944

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Helsinki 22.11.2019

Esa Kailiala
hallituksen puheenjohtaja

Ari Eskelinen

Mika Laaksonen

Anders Lundin

Jukka Teikari

Tiina Torniaainen

Timo Torkkel

Kimmo Antonen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki 5.12.2019

Timo Helle
KHT

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Kirjanpidot ja tositelajit sekä niiden säilyttämistapa

Tilinpäätös

Tilinpäätös ja tase-erittelyt

Tililuettelo ja saldoluettelot

Tilikohtainen tuloslaskelma

Tilikohtainen tase

Tililuettelo

Kirjanpidot

Pääkirjat

Myyntireskontra

Ostoreskontra

Palkkakirjanpito

Tositteet

Pankkitositteet

Myyntitositteet

Ostotositteet

Palkkatositteet

Muistiotositteet

Liitetietositteet

tositelaji ZR

tositelaji RV, DR

tositelaji KR, KG

tositelaji PY

tositelaji SA

tositelaji LTT

Aineisto säilytetään digitaalisesti ja varmuuskopiot ovat LTO-nauhoilla. Tilinpäätös, tililuettelo ja saldoluettelot löytyvät tiedostoina palvelimella. Kirjanpidot ja tositteet ovat ohjelmiston mukaisessa formaatissa ja tositteet myös arkistoituna tiedostoina.

Tilintarkastuskertomus

KPMG Oy Ab:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut KPMG Oy Ab:n (Y-tunnus 180548-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.10.2018–30.9.2019. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton emoyhtiöstä ja konserniyhtymästä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se

antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksiä tai virheistä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan

taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, vääräntämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidolisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukseni lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankin tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäkseen antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaan konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaan tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista,

mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntoni ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko toimintakertomuksen sisältämä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsinki, 5.12.2019

Timo Helle
KHT

Ota yhteyttä

KPMG Oy Ab

PL 1037 | Töölönlahdenkatu 3 A
00101 Helsinki

P: 020 760 3000

E: etunimi.sukunimi@kpmg.fi

kpmg.fi

@KPMGFinland

